

Modstand

Ugens vers

"Men Guds øje vågede over judæernes ældste, og man måtte lade dem arbejde videre, indtil en indberetning var nået frem til Dareios, så han kunne sende dem en skrivelse om sagen" (Ezra 5,5).

Introduktion

Ezra 3-6 er opbygget tematisk og dækker forskellige historiske perioder med modstand mod genopbygningen af templet. At forstå denne tematiske opsætning vil være en hjælp til at forstå det grundlæggende budskab.

Ezra nævnes ved navn første gang i Ezra 7,1. Tingene ændrede sig med hans ankomst til Jerusalem i 457 f.Kr., og byen og dens mure begyndte at blive genopbygget, dog med mange afbrydelser. Tretten år senere ankom Nehemias (sendt af kong Artaxerxes i 444 f.Kr.), og opførelsen af muren blev endelig genoptaget. Selv om modstanden var voldsom, blev arbejdet gennemført på 52 dage (Neh 6,15).

Modstand mod Guds værk er et gennemgående tema i de to bøger Ezra og Nehemias. Det er ikke nogen overraskelse, at genrejsningen af templet og Jerusalem førte til så stor modstand og forfølgelse. Uanset hvor vi vender os i dagens verden, er der modstand mod Guds værk. Satan forsøger at sikre sig, at evangeliet ikke udbredes hurtigt; for det truer hans herredømme. Hvordan taklede jøderne den modstand, de mødte under Ezra og Nehemias?

Ugens tekster

- Ezra 4,1-5
- 2 Kor 6,14
- Ezra 5,1-5
- Hagg 1
- Ezra 4,6-24
- Neh 3,33-4,17
- Neh 6,1-13

Modstanden begynder

Ezra 4,1-5

Hvorfor tror du, at israelitternes rest nægtede at modtage hjælp fra andre folk til at genopbygge templet?

På overfladen ligner tilbuddet en venlighed fra de hjemvendtes naboer. Så hvorfor afslog de hjælpen? Vi finder til dels svaret i teksten selv. Judas og Benjamins "fjender" tilbød at hjælpe. Fjender? Dette giver et hint om, hvorfor israelitterne reagerede, som de gjorde.

Men hvorfor blev folket kaldt "fjender"? 2 Kong 17,24-41 forklarer, at disse mennesker var blevet importeret fra andre nationer til Samaria og de omkringliggende egne, efter at israelitterne fra det nordlige rige blev ført i landflygtighed. Kongen i Assyrien sendte dem præster, som skulle lære dem, hvordan de skulle tilbede landets Gud, det vil sige Israels Gud. Men resultatet af denne blanding af religioner førte til, at de også tilbad de kana'anæiske guder. Den israelitiske rest var bange for, at afgudsdyrkelsen ville finde vej ind i deres tilbedelse i templet. Det bedste og mest fornuftige var derfor at gøre, som de gjorde, altså at sige "nej tak".

Vi må også huske, hvorfor israelitterne var blevet ført til Babylon. Deres forfædre var konstant gået på kompromis med de hedenske religioner omkring dem. Det havde ført til templets ødelæggelse og deres landflygtighed. Da de nu var i gang med at bygge et nyt tempel, var det sidste, de ønskede, sandsynligvis at komme for tæt på de omkringliggende folkegrupper.

Ezra 4,4-5

Hvad ellers i teksten fortæller os, hvorfor det var rigtigt af dem at nægte at modtage hjælpen?

Til at
tænke over

Tænk over, hvor let det ville have været for dem at finde gode grunde til at modtage denne hjælp. Hvad siger 2 Kor 6,14, som er relevant i denne sammenhæng?

Opmuntring fra profeter

Desværre blev folket bange på grund af den modstand, de mødte fra de omkringliggende folk. Ezra 4 til 6 beskriver, hvordan denne frygt fik dem til at holde igen med arbejdet på at bygge templet.

Som vi tidligere har nævnt er Ezra 4,6-6,22 ikke skrevet i kronologisk orden. Derfor vil vi se på kapitel 5 før kapitel 4.

Ezra 5,1-5

Hvorfor sendte Gud profeterne Haggaj og Zakarias til jøderne? Hvad blev resultatet af deres profetgerning?

Jøderne var holdt op med at bygge, fordi de var bange. Gud havde sendt dem til Juda for at genopbygge templet og byen, og han havde en plan. Men de var bange, så Gud var nødt til at gøre noget for at opmuntre dem. Derfor kaldte han to profeter til at gribe ind. Menneskelig modstand kan ikke standse Gud. Selv om jøderne var med til at fremkalde denne modstand med deres egne handlinger, forlod Gud dem ikke. Han arbejdede gennem profeterne for at motivere og anspore dem til handling igen.

Haggaj 1

Hvilket budskab gav han folket, og hvad kan vi lære af det?

"Herren sendte profeterne Haggaj og Zakarias, for at de skulle imødegå krisen. I gribende vidnesbyrd lod disse udvalgte sendebud folket forstå, hvad der var årsagen til deres vanskeligheder. Profeterne sagde, at folkets mangel på timelig fremgang skyldtes, at de havde undladt at sætte Guds sags interesser i første række. Hvis israelitterne havde æret Gud, hvis de havde vist ham den respekt, som tilkom ham, og givet deres ærbødighed til kende ved at bygge hans hus først, ville han have været med dem og velsignet dem." (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 279).

Arbejdet går i stå

Ezra 4,6-27

Hvad gjorde "fjenderne" for at standse arbejdet i Jerusalem?

"Landets folk" skrev anklageskrifter mod jøderne og deres arbejde først til kong Dareios (Ezra 5 og 6), dernæst til kong Xerxes (Ahasverus) så vel som til Artaxerxes. De gjorde alt, hvad de kunne for at standse arbejdet i Jerusalem.

Folkene i de omkringliggende nationer hævdede, at hvis byen blev genopbygget, ville kongen miste sin magt over den; for Jerusalem havde i fortiden altid været et sted, hvor der var oprør og problemer. Desværre blev kong Artaxerxes lokket til at tro, at jøderne kun byggede, fordi de ønskede at opnå deres uafhængighed og dermed ægge til oprør. Han befalede, at arbejdet skulle ophøre, og folkene sendte en hær, som skulle forhindre videre genrejsning af byen. Denne voldsomme fremgangsmåde standsede Guds værk.

Ezra 4,23-24

Hvorfor holdt jøderne op med at bygge? Vidste de ikke, at Gud ønskede, at de skulle genopbygge byen? Hvad kom der i vejen?

Det er tydeligt, at jøderne var klar over, at Gud havde kaldt dem til at genopbygge byen og templet, men på grund af den stærke modstand var de bange. Måske brugte de undskyldninger som "Dette er nok ikke det rette tidspunkt," eller "Hvis dette virkelig var, hvad Gud ønskede, at vi skulle gøre, ville han have sørget for en løsning," eller "Måske var det slet ikke meningen, at vi skulle komme tilbage." Når der kommer forhindringer mod det arbejde, vi tror, Gud har kaldt os til, har vi en tendens til at sætte spørgsmålstejn ved og tvivle på Guds ledelse. Vi har let ved at overbevise os selv om, at vi tog fejl. Frygt kan lamme vores sind, og vores tanker vender sig til fortvivlelse og hjælpeløshed i stedet for at fokusere på Guds magt.

Til at
tænke over

Har du oplevet noget lignende, hvor du var overbevist om, at Gud havde kaldt dig til at gøre noget, og du blev fyldt af tvivl, da du mødte vanskeligheder? Tænk fx på Johannes Døberen. Hvad har du lært af din erfaring?

Nehemias griber ind – 444 f.Kr

Neh 3,33-4,17

Hvad gjorde jøderne under Nehemias' ledelse for at trodse modstanden? Hvorfor var det vigtigt for dem at forberede sig på kamp frem for kun at være passive og regne med, at Gud ville beskytte dem?

Efter mange afbrydelser begyndte folket at arbejde igen. De bad, og så opstillede Nehemias en aktiv vagt. Folket skiftedes til at arbejde og holde vagt både dag og nat for at være forberedt på ethvert eventuelt angreb. Nehemias organiserede også folket omkring muren med våben, så hver familie var parate til kamp. I tillæg opdelte han sine tjenere i to grupper, hvor den ene gruppe arbejdede, mens den anden med våben holdt vagt. Der blev også på en særlig måde sørget for dem, der arbejdede på byens mur; for de stod nærmest enhver fare, der måtte komme. Hver af bygningsmændene holdt et sværd i den ene hånd, mens de med den anden lagde mursten og mørtel på muren. De var parate til at møde modstand. De gjorde deres del; Gud gjorde resten. Nehemias' tro på Guds beskyttelse er inspirerende. Men han lænede sig ikke tilbage i sofaen og forventede, at Gud skulle gøre det hele. Han forberedte sig så grundigt som muligt.

De to sætninger "Vær ikke bange for dem! Husk på den store og frygtindgydende Herre, og kæmp for jeres brødre, jeres sønner, døtre, koner og jeres hjem!" (Neh 4,8) og "Vor Gud vil kæmpe for os!" (Neh 4,14) er nogle af de mest inspirerende udtalelser i hele Bibelen.

Jøderne kunne endnu en gang have standset byggeriet på grund af den vedvarende modstand; men i stedet for at blive overmandet af frygt holdt de denne gang fast i løftet om, at Gud ville kæmpe for dem. Når vi møder modstand for Guds navns skyld, for vores tro, eller for det, Gud kalder os til at gøre, bør vi huske, at "vor Gud vil kæmpe for os."

Det gik til sidst op for jøderne, at Herren stod bag det, de var i gang med, og dette gav dem mod til at gå videre med arbejdet.

Hvorfor er det så betydningsfuldt at vide, at det du gør, er Guds vilje? Et vigtigt spørgsmål at stille er: Hvordan ved jeg, at det, jeg gør, er Guds vilje?

Til at tænke over

At gøre et "stort arbejde"

Neh 6,1-13

Hvorfor betragter Nehemias det arbejde, han gør i Jerusalem, som et "stort arbejde" (Neh 6,3)? Hvilke forsøg blev der denne gang gjort på at standse ham?

Kapitel 6 beskriver mange forsøg på at tage Nehemias' liv. Sanballat og Geshem blev ved med at sende breve til Nehemias for at få ham til at komme til dem under påskud af et møde. Men mødet skulle finde sted i Ono-dalen, som lå på fjendens område, og det røbede dermed deres egentlige hensigt med indbydelsen. Sanballat, Tobija og Geshem så en mulighed, som kun ville vare, indtil muren var færdigbygget og portene lukket. Jøderne var under perserkongens beskyttelse. Derfor kunne deres fjender ikke vinde over dem ved et direkte angreb. Men hvis de kunne fjerne lederen, ville de forsinke fremgangen eller til og med permanent standse jøderne. De gav ikke op. Selv om Nehemias ikke svarede, blev de ved med at forsøge. Det må have været frustrerende for Nehemias at møde modstand alle vegne. Han svarer dem ved at erklære: "Det er et stort arbejde, jeg er i gang med" (Neh 6,3).

Efter verdens målestok var Nehemias' arbejde som kongens mundskænk et stort arbejde. Det var prestigefyldt og en af de højeste stillinger i landet, hvor han gjorde tjeneste som kongens rådgiver. Men at bygge en by, som lå i ruiner, havde ingen tilsyneladende verdslig betydning. Kalder han det et stort arbejde? Nehemias betragtede sit arbejde for Gud som større og vigtigere, fordi han var klar over, at Guds navns ære stod på spil i Jerusalem.

Da Gud indstiftede helligdomstjenesten, oprettede han også præsteskabet. For at helligdommen i folkets øjne skulle være helligt og specielt, tillod han kun præsterne at udføre tjeneste inde i templet. På egen hånd har vi svært ved at se Guds hellighed. Gud instruerede israelitterne om, at de skulle komme ind i Guds nærhed med ærefrygt. Nehemias vidste, at templets forgårde var for alle; men det var de indre rum ikke. Da Shemaja foreslog, at de skulle mødes inde i templet, viste han sig ikke alene som en falsk profet ved at foreslå noget, der gik direkte imod Guds befalinger, men han afslørede også sig selv som en forræder.

Til at
tænke over

Hvordan kan vi i vores tid, uden en jordisk helligdom, bevare en opfattelse af Guds hellighed? Hvordan er vores erkendelse af Guds hellighed, i modsætning til vores egen syndighed, med til at lede os til korset?

Til videre studium

- Ellen White, *Profeter og konger*, "Bygningsmændene på muren", "Nehemias hjælper de fattige" og "Hedningernes sammensværgelse", s. 309-321.

"De mennesker, som arbejder for Gud i vore dage, vil møde modstand og skuffelser af samme art som håndværkerne på Nehemias' tid. Denne modstand vil dels komme fra åbenlyse fjender, dels fra mennesker, som udgiver sig for at være venner. Kristne mennesker må ikke blot kæmpe med den vrede, foragt og grusomhed, som de udsættes for fra deres fjenders side, men også med den dvaskhed, vankelmodighed, lunkenhed og det forræderi, som de møder hos såkaldte venner og hjælpere" (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 313).

"Det var Nehemias' brændende kærlighed til Guds sag og hans urokkelige tillid til Gud, der kuldkastede hans fjenders planer om at få ham i deres magt. Den ligegyldige lader sig let friste, hvorimod det onde har svært ved at få fodfæste hos det menneske, der har et ædelt livsmål, som lægger beslag på hele dets interesse. Et menneske bliver ikke svagt i troen, når det stadig ser den alkærlige Gud overalt og ved, at han tilrettelægger alt efter sin gode vilje. Guds sande tjenerer arbejder med en urokkelig beslutsomhed, fordi de til stadighed får hjælp fra nådens trone" (*Ibid.*, s. 321).

Spørgsmål til
drøftelse

1. Forestil dig, at du er Zerubbabel, Jeshua eller en af de andre ledere, da de lokale mænd kom og tilbød deres hjælp. Når vi ser tilbage, kan vi se, at de gjorde det rigtige ved ikke at tage imod tilbuddet. Hvordan kan vi adventister vide, hvornår vi skal eller ikke skal samarbejde med andre, som ikke deler vores tro? Hvordan afgør vi, om det er rigtigt eller forkert? Hvilke kriterier kan vi følge?
2. I hele Bibelen ser vi farerne ved at gå på kompromis med verden mht. vores tro. Hele det gamle Israels historie frem til det babyloniske fangenskab er i virkeligheden et stærkt eksempel på det. Men hvad sker der, når mennesker går til yderligheder i deres forsøg på at undgå den fare? Har vi ikke et godt eksempel på, hvordan anklagere gik til den anden yderlighed, da Jesus selv blev beskyldt for at bryde sabbatsbuddet (se Joh 9,14-16)? Hvordan kan vi finde den rette balance?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Skaf jer i forbindelse med denne lektie et overblik over indholdet af Ezras bog.

Klassens aktiviteter

- Prøv evt. at indsamle data fra Unionen eller menighedens kasserer mht. til tiende og gaver. Er de faldende i forhold til medlemstallet? Hvordan er udviklingen? Hvor ligger udfordringerne i dag?

Personligt kristenliv

- Spørg dig selv, om du sætter Guds hus først i dit liv!

Uddybende spørgsmål

- Find andre eksempler fra Skriften, hvor Guds folk møder modstand.
 - Møder vi modstand i dag? Prøv at definere, hvori den evt. består.
 - Er modstand altid et tegn på, at Gud er med og støtter os? Er Gud så ikke med os, hvis jeg ikke møder modstand?
- På Haggajs tid var det et problem, at folket ikke satte Guds hus først.
 - Gør vi det i dag? Hvad vil det i praksis sige at gøre det?
- Nehemias valgte ikke at samarbejde med folkeslagene omkring ham, selv om de tilsyneladende gerne ville samarbejde med ham.
 - Er der områder, hvor vi som kirke kan samarbejde med andre organisationer og evt. andre kirkesamfund? Hvis det er tilfældet, på hvilke områder kan vi evt. ikke samarbejde, og hvilke kriterier er der for samarbejde?
 - Kan man samarbejde uden at gøre sig afhængig af andre?

Ord og udtryk

Navnet *Josva* (Neh 8,17; Zak 3,1) er i Det Gamle Testamente kendt fra den mand, der ledte Israel ind i Kana'an. Det blev et populært navn. Det genfindes i en længere og kortere udgave, *Jehoshua* (Zak 3,1; 6,11) og *Jeshua* (Ezra 2,2; 3,2) – i disse tekster er *Jeshua* og *Josva* den samme person. På hebraisk ville man have udtalt den korte form som *Jeshua* med tryk på næstsidste stavelse og et stød på den sidste. Dets betydning er "han frelser", underforstået som "Jahve/Herren frelser". Fra den græske stavemåde kender vi navnet som *Jesus*. Det er betydningsmæssigt beslægtet med navnet Hoseas.